

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101501

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-11-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Башинський Олександр Олександрович

2. Oleksandr Bashynskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7154-2737

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психіатрія

Дата захисту: 23-01-2024

Спеціальність за освітою: 222 Медицина

Місце роботи здобувача: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.613.147

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.52

Тема дисертації:

1. Структурно-динамічні прояви саморуйнівної поведінки у хворих на психотичні розлади шизофренічного спектру
2. Structural and dynamic manifestations of self-destructive behavior in patients with psychotic disorders of the schizophrenic spectrum

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі діагностики та реабілітації пацієнтів з психотичними розладами шизофренічного спектру (ПсРШФС), що мають прояви саморуйнівної поведінки (СрПв). Враховуючи значущість проблеми смертності внаслідок самогубств як загрози для здоров'я і благополуччя та високий рівень інвалідизації серед даних пацієнтів, існує потреба в розробці нових діагностичних та реабілітаційних стратегій для надання їм більш ефективної та прицільної допомоги. В основу роботи покладено результати обстеження 112 пацієнтів з ПсРШФС та проявами СрПв у період з 2016 по 2023 рр., які перебували на стаціонарному лікуванні у відділеннях Комунального некомерційного підприємства клінічна лікарня «Психіатрія» у м. Києві. В групу досліджуваних пацієнтів увійшли 55 чоловіків (49,1%) та 57 жінок

(50,9%). Вік хворих становив від 18 до 50 років, середній вік усіх обстежених пацієнтів – $32,61 \pm 10,92$ роки: середній вік чоловіків – $34,23 \pm 11,17$ років, середній вік жінок – $30,77 \pm 10,49$ років. Метою дослідження була оптимізація підходів до комплексного лікування і реабілітації хворих на ПсРШФС, котрі мають прояви СрПв, на основі вивчення її структурно-динамічних особливостей та розробки критеріїв її диференційної діагностики в даній групі хворих. Об'єкт дослідження – прояви СрПв у пацієнтів з ПсРШФС. Предмет дослідження – структурно-динамічні особливості проявів СрПв (суїцидальні спроби, суїцидальні думки, суїцидальні наміри, самоушкодження з (Суд)) у хворих з різними видами на ПсРШФС (шизофренія (Шф), шизоафективний розлад (ШаР), гострий поліморфний психотичний розлад (ГППсР), шизотиповий розлад (ШТР)). Завдання дослідження. 1. Дослідити особливості взаємозв'язку клінічних проявів у хворих ПсРШФС, які здійснили Суд, та ознак СрПв в групах обстеження. 2. Дослідити особливості проявів СрПв та визначити їх диференціальнодіагностичні критерії у хворих в групах обстеження за допомогою психометричних шкал. 3. Вивчити клінічні особливості патогенетичних механізмів СрПв у пацієнтів в групах обстеження за мотиваційною основою здійснення Суд. 4. Визначити клініко-мотиваційні типи (КМТ) СрПв у пацієнтів в групах та їх взаємозв'язок з клінічними проявами ПсРШФС. 5. Розробити алгоритм комплексних терапевтичних та реабілітаційних заходів (КТРЗ) для хворих на різні види ПсРШФС з проявами СрПв та апробувати його в групах обстеження. Для вирішення задач дисертаційного дослідження було використано наступні методи: теоретичний, клініко-анамнестичний, соціальнодемографічний, клініко-психопатологічний, психодіагностичний та статистичний. Задля аналізу клінічних та соціальних характеристик в групах обстеження було застосовано психометричний метод, який включав низки клінічних шкал: позитивних та негативних симптомів (PANSS), глобального функціонування (GAF), оцінки здоров'я пацієнта (PHQ-9), особистісного та соціального функціонування (PSP). Також для вивчення патогенезу СрПв у хворих на ПсРШФС (визначення аутоагресивних предикторів та їх вираженості) було застосовано шкалу аутоагресивних предикторів (ШАП або SBPS, Пилягіна Г.Я., 2004) Для вивчення патопсихологічних особистісних характеристик в обох групах пацієнтів було застосовано психодіагностичний метод та використано 4 шкалу безнадійності А. Бека (BHS), шкалу імпульсивності Р. Плучика (IS) та п'ятифакторний опитувальник особистості «Велика п'ятірка» (BFPT). Клініко-діагностичне, психометричне та психодіагностичне дослідження усіх хворих (другий та третій етап дослідження) проводилось на другому-четвертому тижні спостереження за хворим на етапі досягнення ними стану становлення ремісії після нівелювання гостроти симптоматики психотичного стану та появи критичного відношення до неї. Всі обстежені пацієнти були розподілені на дві групи щодо проведення основного експерименту, спираючись на характер проявів та динаміки СрПв, а саме, різниці в патогенезі формування її маніфестних ознак та розвитку епізодів з реалізацією Суд. До першої групи (Гр1 ПостСрПв) ввійшли 50 пацієнтів з ПсРШФС (44,6% від загальної кількості обстежених), у яких прояви СрПв були присутніми протягом усього періоду захворювання або більше половини цього терміну. Суд цими хворими здійснювалися під впливом різкого загострення суїцидальних ідей або хворобливих переживань з аутодеструктивним змістом, що переважно залежало від психологічних причин, але не від гостроти психопатологічної симптоматики.

2. The dissertation is devoted to the actual problem of diagnosis and rehabilitation of patients with schizophrenic spectrum disorders (SSD) who have manifestations of self-destructive behavior (SDB). Given the significance of suicide mortality as a threat to health and well-being and the high level of disability among these patients, there is a need to develop new diagnostic and rehabilitation strategies for more effective and targeted care. 13 The study is based on the results of an examination of 112 patients with SSD and SDB in the period from 2016 to 2023, who were treated in the Hospital «Psychiatry» in Kyiv. The study group included 55 men (49.1%) and 57 women (50.9%), 18 to 50 years aging. The average age of them was 32.61 ± 10.92 years: the average age of: men was 34.23 ± 11.17 years, women was 30.77 ± 10.49 years. The study aim was to optimize approaches to the complex treatment and rehabilitation of patients with SSD and manifestations of SDB based on the study of its structural and dynamic features and the development of criteria for its differential diagnosis in this group of patients. The object of research – manifestation features of SDB in patients with SSD. The subject of research – structural and dynamic manifestation features of SDB (suicide attempts, suicide thoughts, suicide intentions, self-harm (SH)) in patients

with different types of SSD (schizophrenia (Sch), schizoaffective disorder (SchAfD), acute and transient psychotic disorder (APTPsyD), schizotypal disorder (SchtypD)). The tasks of research. 1. To investigate the relationship features of between the clinical manifestations in patients with SSD who committed SH and signs of SDB in the study groups. 2. To explore the manifestation features of SDB and determine its differential diagnostic criteria in patients of the study groups using psychometric scales. 3. To study the clinical features of the pathogenetic mechanisms of SDB in patients in the study groups on the motivational basis of the SH realization. 4. To determine the clinical and motivational types (CMT) of SDB in patients in the groups and their relationship with the clinical manifestations of SSD. 5. To develop an algorithm of complex therapy and rehabilitation (CTR) for patients with various types SSD and SDB features and probate it in the study groups. To solve the problems of the dissertation research, the following methods were used: theoretical, clinical and anamnestic, socio-demographic, clinical and psychopathological, psychodiagnostic and statistical. 14 The psychometric method of patient assessment using a number of clinical scales was used to analyze clinical and social characteristics in the study groups. Namely, we used the following scales: Positive and Negative Syndrome Scale, (PANSS), Patient Health Questionnaire (PHQ-9), Global Assessment of Functioning Scale (GAF), Personal and social performance scale (PSP). In addition, to study the pathogenesis of SDB in patients with SSD, the Self-destructive Behaviour Predictors Scale (SBPS) was used, namely, to determine the self-destructive predictors and their severity (Pilyagina G., 2004) The psychodiagnostic method was used to study psychopathological personality characteristics in both groups of patients. For this purpose, the A. Beck Hopelessness Scale (BHS), R. Pluchik Impulsivity Scale (IS), and Big Five Personality Test (BFPT) were used. Clinical diagnostic, psychometric and psychodiagnostic studies of all patients (second and third stages of the study) were conducted during the second to fourth week of follow-up at the stage of achieving remission after leveling the acuteness of the symptoms of the psychotic state and the emergence of a critical attitude towards it. All the examined patients were divided into two groups for the main experiment, based on the nature of the manifestations and dynamics of SDB, namely, the difference in the pathogenesis of the formation of its manifest signs and the development of episodes with the realization of SDB. The first group (Gr1 PermSDB) included 50 patients with SSD (44.6% of the total number of subjects) in whom manifestations of SDB were present throughout the entire period of the disease or more than half of this period - both according to patients' information and medical records. These patients' suicidal ideation (in most cases, suicide attempts) was influenced by a sharp exacerbation of suicidal ideation or painful experiences with autodestructive content, which mainly depended on psychological reasons, but not on the severity of psychopathological symptoms.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Oleksandr O Bashynskiy, Galyna Ya Pyliagina , Evangelos C Fradelos.(2022) Self-destructive behavior in patients with schizophrenia spectrum disorders. features of pathogenesis and pathodynamics. Wiad Lek., 75, 1832-1838. doi: 10.36740/WLek202208103.
- Boltivets S, Gonchar T, Cheliadyn Y, Bashynskiy O, Uralova L.(2021) Age dynamics of deviant behavior and mental pathology among patients with residualorganic neurosis-like disorders. Bahrain Med Bull.43(3),621-626
- Пилягина Г, Башинський О. Мотивація саморуйнівної поведінки у пацієнтів з психотичними розладами шизофренічного спектру. PMGP 13, Вересень 2020 [цит. за 11, Липень 2022];5(3):e0503263. доступний у: <https://uk.emedjournal.com/index.php/psp/article/view/263> doi: 10.26766/PMGP.V5I3.263

- Пилягіна Г, Башинський О. (2020) Саморуйнівна поведінка у пацієнтів з психотичними розладами шизофренічного спектра. Український вісник психоневрології ,28, (103) 36-41, doi: <https://doi.org/10.36927/2079-0325-V28-is2-2020-7>
- Bashynskiy, O. (2022). Clinical differences in manifestations of self-destructive behavior in patients with schizophrenia spectrum psychotic disorders . Problems of Psychology in the 21st Century, 16(1), doi:<https://doi.org/10.33225/ppc/22.16.11>
- Boltivets, S., Bashynskiy, O., & Zahariichuk, O. (2020). Socio-demographic characteristics of patients with schizophrenia, delusions of control, manifestations of self-destructive behavior and social malfunctioning who hospitalized forcibly and voluntarily. Problems of Psychology in the 21st Century, 14(1), doi:<https://doi.org/10.33225/ppc/20.14.27>
- Boltivets, S., Chelyadyn, Y., Gonchar, T., Uralova, L., & Bashinskii, O. (2019). Socio-psychological characteristics of patients with schizophrenia receiving compulsory inpatient and outpatient treatment and voluntary psychiatric patients. Problems of Psychology in the 21st Century, 13(2), doi:<https://doi.org/10.33225/ppc/19.13.75>
- Boltivets SI, Bashynskiy OO and Zahariichuk OV(2022). The Future of Psychiatry: Psychohygiene and Overcoming Self-Destruction in Schizophrenia Spectrum Disorders. Ment Health Hum Resilience Int J, 6(1).

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U100093

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилягіна Галина Яківна
2. Halyna Y. Pyliahina

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0169-1256

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Омелянович Віталій Юрійович
2. Vitaliy Y. Omelyanovich

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8587-1312

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хаустова Олена Олександрівна
2. Olena O. Khaustova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8262-5252

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хоміцький Микола Євгенович
2. Mykola Y. Khomitskiy

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8622-6718

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриневич Євгенія Геннадіївна

2. Eugenia Grynevych

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7342-7388

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Михайлов Борис Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Михайлов Борис Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Серьогіна Наталія Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна